

Domein bestuur en omgeving

Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum rechtsonder

Ons kenmerk

PZH-2026-895260384
DOS-2026-0000856

Uw kenmerk

n.v.t.

Bijlagen

n.v.t.

Gemeenteraad van Zwijndrecht
t.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
3330 AA ZWIJNDRECHT

Onderwerp

Tussenbericht Financieel toezicht 2026

Geachte raad,

Als raad bent u de eerstverantwoordelijke voor het financieel gezond blijven van uw gemeente. Ons financieel toezicht ondersteunt u daarbij door het uitvoeren van onderzoek naar uw begroting. Voorafgaand aan de beoordeling van uw begroting voor het komende jaar ontvangt u van ons dit tussenbericht. Hiermee informeren wij u over specifieke aandachtspunten voor uw begroting en algemene ontwikkelingen die uw financiën kunnen raken. Wij maken hierbij gebruik van uw jaarstukken en kaderbrief.

Jaarrekening 2025

Uw jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 5,9 miljoen. Na overhevelingen blijft een resultaat over van ongeveer € 5,6 miljoen, wat aan de reserves wordt toegevoegd. Met het storten van deze middelen in uw reserves versterkt u uw financiële positie.

Het positieve jaarrekeningresultaat wordt mede veroorzaakt door een aantal baten wat hoger was dan geraamd. Tegelijk zijn er ook posten waar meer is uitgegeven dan vooraf geraamd. Wij gaan ervan uit dat u zowel de positieve als negatieve meerjarige financiële effecten van de jaarrekening 2025 verwerkt in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. Een analyse van de meerjarige effect kan mogelijk ook helpen bij het herstellen van het structureel evenwicht in de begroting 2027 en verder. Daarnaast was er sprake van overrealisatie op de investeringen in het riool. We vragen u daarom om kritisch te kijken naar uw investeringsplanning en deze aan te passen naar de hogere realisatiegraad als dit nodig blijkt.

Kaderbrief 2027-2030

In uw kaderbrief presenteert u voor 2027 en 2028 negatieve saldi en voor 2029 en 2030 (beperkte) positieve saldi. In uw ramingen voor 2029 en 2030 heeft u echter een stelpost voor huishoudelijke ondersteuning opgenomen van € 2 miljoen die niet in lijn is met de kaders uit de begrotingscirculaire 2027. Dit lichten we nader toe onder het kopje '*Afschaffing huishoudelijke ondersteuning als maatwerkvoorziening*'. Wanneer wij deze stelpost op uw saldi bijstellen is het voorlopig resultaat in alle jaren negatief. We maken ons daarom zorgen over het evenwicht in

uw begroting en vragen u om richting de begroting 2027 te werken aan concrete maatregelen om het evenwicht te herstellen. Daarbij zult u moeilijke keuzes niet uit de weg moeten gaan.

Aandachtspunten voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Begrotingswijzigingen gemeenschappelijke regeling Sociaal

Wij hebben begrepen dat de GR Sociaal voornemens is om in oktober 2026 een tweede begrotingswijziging vast te stellen, waarin aanvullende bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen worden verwerkt. Deze maatregelen zijn niet opgenomen in de begroting 2027-2030 en de eerste begrotingswijziging. Wij hebben de financiële effecten van deze maatregelen daarom niet kunnen betrekken bij onze beoordeling van de gemeenschappelijke regeling.

In uw kaderbrief heeft u de effecten van deze tweede begrotingswijziging verwerkt. Wanneer u in uw begroting 2027 uitgaat van een lagere deelnemersbijdrage als gevolg van de aanvullende maatregelen, dient u deze lagere bijdrage zelf voldoende concreet en reëel te onderbouwen. Wij zullen bij onze beoordeling nagaan of de aan de lagere deelnemersbijdrage ten grondslag liggende maatregelen realistisch en concreet onderbouwd zijn. Indien wij de lagere deelnemersbijdrage onvoldoende reëel onderbouwd achten, zullen wij bij onze beoordeling uitgaan van de deelnemersbijdrage die is gebaseerd op de oorspronkelijke begroting 2027-2030 en de eerste begrotingswijziging.

Naast deze tweede begrotingswijziging is de GR Sociaal ook voornemens om een derde begrotingswijziging voor 2027 vast te stellen. Deze begrotingswijziging zal hoogstwaarschijnlijk pas plaatsvinden bij de voorjaarsnota, in het voorjaar van 2027. Het is niet toegestaan om in uw begroting vooruit te lopen op besluiten die nog genomen moeten worden. Het is daarom niet mogelijk om de financiële effecten van deze derde begrotingswijziging mee te nemen in uw primaire begroting 2027.

Afschaffing huishoudelijke ondersteuning als maatwerkvoorziening

Het Rijk is voornemens om vanaf 2029 de huishoudelijke ondersteuning niet meer als maatwerkvoorziening aan te merken. Voor deze voorgenomen afschaffing van de huishoudelijke ondersteuning is echter nog geen wettelijke basis. Daarnaast is er onzekerheid over de eventuele ingangsdatum en de uitwerking van het voorstel.

Desondanks doet het Rijk vanaf 2029 een uitname van per saldo € 1,0 miljard uit het gemeentefonds. Zoals reeds opgenomen in de landelijke begrotingscirculaire, staan wij toe dat deze uitname budgetneutraal in de begroting wordt verwerkt door middel van een stelpost.

De gemeenschappelijke regeling Sociaal heeft echter het voornemen om naast deze budgettaire neutrale verwerking ook een aanvullende stelpost op te nemen ter hoogte van het verschil tussen de Rijksvergoeding en de werkelijke kosten huishoudelijke ondersteuning. U heeft deze aanvullende stelpost ook verwerkt in uw kaderbrief. Wij vinden het niet reëel dat er vooruit gelopen wordt op deze wijziging. Conform landelijke afspraken is het dan ook niet toegestaan dat gemeenten rekening houden met de financiële effecten hiervan in hun begroting. Mocht u een aanvullende stelpost opnemen voor de afschaffing van de huishoudelijke ondersteuning in uw begroting zullen wij deze op uw saldi in 2029 en 2030 bijstellen. Dit kan er toe leiden dat uw meerjarenperspectief niet meer in structureel en reëel evenwicht is, wat gevolgen kan hebben voor uw toezichtsregime.

Structureel evenwicht in het meerjarenperspectief

Uit uw kaderbrief en de gesprekken met uw organisatie blijkt dat u mogelijk een begroting 2027 opstelt zonder structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar. Vorig jaar heeft u ook een begroting ingediend die in het begrotingsjaar niet structureel in evenwicht was. We hebben u toen opgeroepen om het evenwicht zo snel mogelijk, bij voorkeur in 2027, te herstellen. Wij adviseren u wederom om te werken aan een sluitende begroting 2027. Het herstellen van het evenwicht in het meerjarenperspectief is risicovol omdat ramingen in de toekomst onzekerder zijn. De onzekerheid over de Rijksbijdrage en doorwerking van verschillende wetswijzigingen voegt hier aan toe. Daarnaast leiden de voorziene tekorten tot een verzwakking van uw vermogenspositie.

Mocht u er toch voor kiezen om het evenwicht pas in het meerjarenperspectief te herstellen behoort uw meerjarenraming in 2029 én 2030 in evenwicht te zijn, omdat er ten opzichte van vorig jaar geen sprake mag zijn van een opschuivend meerjarenperspectief. Bij het beoordelen van het evenwicht in het meerjarenperspectief kijken we onder andere of in de ramingen voldoende rekening is gehouden met de inzichten uit de laatste realisaties, of loon- en prijsstijgingen correct zijn verwerkt, of u rekening houdt met volumegroei (met name in het sociaal domein), en of nieuwe beleidsvoornemens en/of bezuinigingen onderbouwd zijn met concrete maatregelen.

Financiële verwerking collegeuitvoeringsprogramma

In juni heeft u een raadsprogramma gepresenteerd. Het college is op het moment bezig met het verwerken van dit raadsprogramma in een collegeuitvoeringsprogramma. Dit collegeuitvoeringsprogramma wordt vervolgens weer financieel vertaald in de begroting. In het financieel beeld in de kaderbrief is nog geen rekening gehouden met de financiële vertaling van de plannen uit het collegeuitvoeringsprogramma. Houdt u er rekening mee dat het collegeuitvoeringsprogramma nog financieel vertaald moet worden binnen een structureel en reëel sluitende begroting. Specifiek adviseren we daarbij om terughoudend te zijn met het aanmerken van posten als incidenteel. Dat een post tijdelijk is betekent nog niet dat deze als incidenteel aangemerkt mag worden. Voor meer informatie over de voorwaarden en voorbeelden verwijzen we u naar de [notitie Structurele en incidentele baten en lasten](#) van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Brieven financieel toezicht

Na de gemeenteraadsverkiezingen stuurden wij alle nieuwe gemeenteraden een brief (kenmerk PZH-2026-888612643) met daarin enkele aandachtspunten vanuit financieel toezicht met in de bijlage een brochure over de werking van het financieel toezicht. Hierin gingen we in op de wettelijke taak van de provincie, incidentele baten en lasten, het gebruik van reserves, realistische (investerings-) planning, onderuitputting en begrotingswijzigingen. Daarnaast hebben wij u net voor de zomer geïnformeerd over de actualisatie van ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\)](#). In dit kader gaan we in op de manier waarop we toezichthouden en welke onderwerpen daarbij belangrijk zijn. Naast deze twee brieven ontvangt u doorgaans twee keer per jaar een brief van ons. De eerste betreft dit tussenbericht dat we in de zomer sturen. Hierin geven we op basis van uw kadernota en jaarrekening aandachtspunten mee voor de komende begroting. De tweede betreft de begrotingsbrief. Deze ontvangt u kort voor het einde van het jaar en bevat het besluit over het toezichtregime.

Herzien gemeenschappelijk financieel toezichtkader en begrotingscirculaire 2027

Zoals hierboven beschreven hebben wij u door middel van onze brief van 24 juni jl. (kenmerk: PZH-2026-893411675) geïnformeerd over het herziene [Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader \(GTK\)](#) en de begrotingscirculaire 2027. Hierin zijn onder meer de geactualiseerde

richtlijnen opgenomen voor het begroten van specifieke stelposten voor onderuitputting en de structurele inzet van reserves. Ook wordt toegelicht welke stelposten wij met betrekking tot de algemene uitkering toestaan zoals voor jeugdzorg, huishoudelijke hulp en klimaat.

Aanbod

Wij zijn altijd bereid om een mondelinge toelichting aan u als raad te geven en/of schriftelijke vragen over de financiële positie van uw gemeente te beantwoorden.

Tot slot

Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting 2026, vindt u op [Financieel toezicht - Provincie Zuid-Holland](#) onder het kopje *Dashboard Financieel toezicht gemeenten*.

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van de digitale links.

Volgens de Gemeentewet bent u verplicht alle begrotingswijzigingen ter kennisname binnen twee weken na vaststelling aan ons toe te sturen. Wij vragen u erop toe te zien dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

Graag ontvangen wij vóór 1 november een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwijndrecht